

Már nem hittérítő
a misszionárius
5. oldal
Lehet-e védekezni a
katasztrófák ellen?
6. oldal

Magyar Nemzet

Tényfeltárók
7. oldal
Új régióóriás
született
Európában
8. oldal

Ára: 49 Ft •

ALAPÍTOTTA: PETHŐ SÁNDOR

LXII. 201., 1999. augusztus 30., hétfő

Folytatódnak a Milosevics-ellenes tüntetések Koszovóban a daytoni „főépítész”

ÚJVIDÉK – Richard Holbrooke amerikai ENSZ-nagykövet balkáni körútjának keretében Koszovó fővárosában tárgyal. Vasárnap Michael Jackson tábornokkal, a KFOR parancsnokával és Bernard Kouchnerrel, a koszovói ENSZ-kormányzat vezetőjével tanácskozott, hétfőn pedig a helyi albán és szerb nemzeti közösség képviselőivel ült asztalhoz. Az amerikai diplomata – a daytoni megállapodás „főépítész”, ahogy a sajtó nevezi – Pristinából Szkopijéba folytatja útját. Onnan Tiranába, majd Szarajevóba utazik. A balkáni rendezés előmozdítását célzó körútja befejeztével Brüsszelbe tart.

Szerbiában közben folytatódnak a tüntetések Milosevics ellen. Ezerötszáz valjevói vonult ki – immár negyvenhatszor –, de tiltakoztak Leskovacban és Aleksinacban is. Erősödnek azok a hangok is, hogy nemcsak Milosevicsnek kellene távoznia, hanem az ellenzék éléről is az olyanoknak, akik politikájukkal gyakorlatilag hozzájárultak – és civakodásukkal most is hozzájárulnak – a rezsim életben tartásához. E bírálatok elsősorban Vuk Draskovic-ra utalnak.

Hashim Thaqi (baloldalt), a Koszovói Felszabadítási Hadsereg vezetője Richard Holbrooke-kal tárgyalásuk után

MTI-FOTÓ

Beszélgetés Kasza Józseffel és Agoston Andrással Egy közösség két autonómiaterve

(Munkatársunktól) Budapest abban érdekelt, hogy a hat vajdasági magyar párt képviselői egyetértésre jussanak az Ideiglenes Magyar Nemzeti Tanács ügyében, fejtette ki a minap egy kormánytisztviselő. A konszenzus azonban a jelek szerint egyelőre távoli cél. A testület létrejötténél bábáskodó három szervezet úgy véli, a felelősség a távolmaradók terhel. Azok hárman azonban állítják: nekik arra kell figyelniük, hogy a tanácsban lévő ne sajátítható ki annak jogát, hogy egyedül dönthessenek a kisebbségi közösség nevében. A személyes ellentétekkel is terhelt vitában mindkét tábor vezetője úgy véli, ők indultak el az autonómia felé vezető helyes úton. Kasza József, a Vajdasági Magyar Szövetség és Agoston András, a Vajdasági Magyar Demokrata párt első emberei saját elképzeléseikről, a többiek hibáiról, illetve a vajdasági magyarság esélyeiről nyilatkoztak a Magyar Nemzetnek.

(Interjúink a témával kapcsolatos tudósításunk a 3. oldalon)

Történelmi családok Nagyobb szerepvállalás

(Munkatársunktól) Újra használatos címeiket és nemesi előneveiket a történelmi családok, erről nyújt be törvénymódosítási indítványt a parlamentben Csapody Miklós, az MDF országgyűlési képviselője – hangzott el azon a konferencián, amelyet a Magyar Történelmi Családok Egyesülete rendezett az Akadémián. Az ülésen több száz nemesi család képviselője – közülük számosan külföldről – vett részt.

(Folytatás a 4. oldalon)

Parlamenti becsöngetés Fókuszban az adótörvények

(Munkatársunktól) Szeptember 1-jén megkezdődik a parlament őszi ülésszaka. Mához egy hétre, 6-án tartja első plenáris ülését a T. Ház. Az ötnapos plenáris munkahét programját az e heti házbizottsági ülésen véglegesítik, de a bizottságok egy-egy napra már ezen a héten összeülnek, a munka gyűjtőpontjában a jövő évi adótörvények megvitatása áll. A több mint 20 törvényt módosító csomagnak csak egy-egy napot szentelnek a bizottságok, de később szigorú időkeretben tárgyalják a honatyák.

A képviselők a felsőházi teremből visszaköltöznek a felújított alsóházi ülésterembe, miután a technika is jól vizsgázott az augusztusi főpróbán – tudtuk meg.

(Folytatás a 4. oldalon)

Az MDF tízmilliárddal növelné a bevételeket A gazdagokat adóztatnák meg

(Munkatársunktól) A költségvetés a reklám- és hirdetési adó kivételével, illetve a négy-öt millió forintot meghaladó éves jövedelemmel rendelkezők szja-sávjának – ideiglenesen – ötven százalékra történő emelésével többletforrás-hoz juthatna – javasolta az MDF országos választmánya. Ez esetben nyolc-tíz milliárd forintnyi forrásnövekedést lehetne elérni, amit elsősorban az egészségügyre, valamint a természeti csapások megelőzésére és helyreállítására, az önkormányzati beruházásokra, az önkormányzati beruházásokat segítő céltámogatások összegének növelésére lehetne fordítani – jelentette ki David Ibolya pártelnök az ülést követő sajtótájékoztatóján. Felhívta a figyelmet arra, hogy végre egyszer olyan költségvetése lehet az országnak,

amelynek bevételi, illetve kiadási tételeit egyszerre tárgyalja az Országgyűlés. A költségvetési törvényhez benyújtandó módosító indítványok esetében a bevétel és a kiadás egyensúlyát mindenképpen figyelembe kell venni – hangsúlyozta. Az FVM által igényelt 413 milliárdról elmondta: fontos lenne, ha az FVM területfejlesztésre megkaphatná az összeget, azonban a kiszáradó igényük mellé nem nyújtottak be a bevételi oldalt növelő javaslatot. Ha ezt még a parlamenti vita során megteszik, akkor az MDF támogatja az igényt, de azt nem, hogy más területektől – például a nyugdíj-soktól, az egészségügytől, az oktatástól, a család támogatástól – vonják el a pénzt.

(Folytatás a 4. oldalon)

A Sapard-pénzek és felhasználásuk

Vita az uniós agrártámogatásról

(Munkatársunktól) Előfordulhat, hogy hamarosan kétféle előterjesztés kerül a kormány elé a jövő esztendőre vonatkozó agrár- és vidékfejlesztést támogató uniós előcsatlakozási alap, a Sapard forrásainak hazai felhasználásával kapcsolatban. A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (FVM) illetékes főosztályai között ugyanis még komoly vita zajlik arról, hogy a Brüsszel által megjelölt célok közül elsődlegesen mire kellene fordítani ezt az évente tízmilliárd forintot elérő összeget. Egy kompromisszumos elképzelés szerint a Sapard hét-éves időszaka alatt nagyjából felerészen részesülnének az uniós pénzből az élelmiszer-előállítás versenyképességét növelő és a vidéki foglalkoztatást, megélhetést segítő szociális programok.

Rövid időn belül napirendjére tűzi az FVM vezetői értekezlete az előcsatlakozási alap fel-

használásával kapcsolatos kérdéseket – jelentette ki a Vidék Parlamentje civil szervezet szombaton zárult ceglédi közgyűlésén a tárca vidékfejlesztési programok főosztályának vezetője. Szendrőné Font Erzsébet elmondta: kétfajta elképzelést dolgoztak ki a minisztérium szakemberei. Az egyik, amelyik a Globalizáció és verseny című viseli, a források 87 százalékát szánja a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari üzemek termelésének minőségi váltására, agrár-környezetvédelmi beruházásokra, emellett 13 százalék jutna a vidékfejlesztés céljaira. Másfajta elosztást tartalmaz a Hatékonyaság együttműködés, fenntarthatóság elnevezésű tervezet, mely a Sapard-pénzek 54 százalékából a hatékony vidékpolitikára, az alternatív megélhetési lehetőségekre helyezi a hangsúlyt, míg az agrárfejlesztésre 46 százalékot szánna.

(Folytatás a 8. oldalon)

A kirendelt védők

Csak elv

az egyenlő védelem

(Munkatársunktól) A kirendelt védők honoráriumát olyan kevés, hogy adott esetben autójuk parkolási díjára sem elegendő, az őket a nyomozás időszakában megillető bruttó 500 forintos óradíjat pedig általában nem is igénylik az ehhez szükséges adminisztrációval való vesződség miatt – nyilatkozta lapunknak Gábor László. Az Országos Ügyvédi Kamara főtájkára ennek ellenére magától értetődőnek tartja, hogy az is megkaphassa a megfelelő jogi védelmet, akinek nincs pénze ügyvédre. Ez egyébként nem is lehetne vita tárgya, hiszen a védelemhez való jog törvényen alapul, s kirendelt védőként eljárni olyan kötelesség, ami együtt jár az ügyvédi hivatással.

(Folytatás az 5. oldalon)

Még tart a kármentesítés

Az olajszóktók

iszapjától vergődnek

(Munkatársunktól) Az olajszóktítás nagy korszaka három évvel ezelőtt lezárult ugyan, mert a jogi szabályozás következtében gazdaságilag értelmetlenné vált, ám az egykoron a tökélfelhalmozás legeredetibb formájának tartott tevékenység utórezgése ma is érezhető hatását a társadalomban. Arról tájékoztatta lapunkat az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi felügyelőség vezetője, Gyapjas József, hogy illetékességi területükön – ami Csongrád, Bács-Kiskun és Békés megyére terjed ki – még csak most közeledik befejezéséhez a háztartási olaj színtelenítése következtében keletkezett szerves hulladékok 1993 óta tartó kármentesítése.

Talán már kevesen emlékeznek arra, hogy a Dél-Alföld volt az olajszóktítás fővárosa, ugyanis a pusztaságban elnyúló tanyavilág nagyon jó rejtőzködési lehetőséget biztosított a tiltott olajszóktítóknak, akik az olcsóbb, piros színű HTO-ból a festék kivonásával drágább gázolajat állítottak elő, s ezzel a manőverrel az 1990-es évek elején – becslések szerint – legalább 500 milliárd forinttal rövidítették meg az állami büdzsét.

(Folytatás az 5. oldalon)

Vakációsirató

Még egy nap, s újra kezdődnek a szürke hétköznapiak: becsöngetés, iskolatáska, egy-két szigorúbb iskolában köpeny, feleltetés, dolgozatok, osztályzatok, akár még intő is. Nagy kár, hogy a diáksereg többségének elsőként az unalom vagy félelem jut eszébe az iskolát emlegetve, még véletlenül sem a tanulás és a tudás öröme. Ebben azonban nem csak a diákok hibásak. A magyar közoktatás válságban van; továbbra a poroszos fégyelem, de nem kiegyensúlyozott, szabad légkör, építő rend lépett a helyére, hanem újabb szorongások, teljesítménykényszer és kiszámíthatatlan, olykor egészen riasztó eredményeket mutató számonkérés.

Majdnem kétmillió diáknak és százhatvanötezer tanárnak kezdődik a „munkaidő”, indul az 1999–2000-es tanév. A legközelebbi – a karácsonyi – szünetig december 23-ig kell várni. A tanévnyitókön sokat emlegetett, elpufogatott szólam az idén még inkább igaz, mint korábban: nagy a pedagógusok és az iskolák felelőssége. Mindinkább át kell(ene) venniük a széthulló vagy éppen a feszített munkába belerokkanó családok szerepét. Sajnos egyre gyakrabban kiderül, hogy erre nem képesek. Az iskolák és a pedagógustársadalom nagy része legalább annyira elbizonytalanodott és meggyengült, mint a szülők többsége; sokszor csak információt, tananyagot tud közvetíteni, értékeket, szemléletet és tartást nem. Csak tanít – a nemzetközi összehasonlító adatok szerint egyre rosszabb hatékonysággal –, de nem nevel. A társadalomnak ettől a jelenségtől legalább annyira illelne megijednie, mint a diákoknak a becsöngetéstől.

Az első csengőszó még sokkolja a diákokat, de hamar bele-törődik, hogy ennek így kell lennie. Nem lenne jó, ha a magyar társadalom is belefásulna az iskolával kapcsolatos gondokba, s csak legyintene, ha a megújulás, az összefogás szükségességét hallja.

Rosdy Tamás

Tizenhat éremmel tért haza a válogatott Milánóból Hat magyar arany a kajak-kenu vb-n

A női kajak négyesek 500 méteres döntőjének eredményhirdetését követően az aranyérmes magyar csapat tagjai (balról): Kőbán Rita, Viski Erzsébet, Szabó Szilvia és Kovács Katalin köszöntik a milánói közönséget. A síkvízi vb-n egyszerűen szerepelt a magyar válogatott, hiszen hat arannyal, két ezüsttel és nyolc bronzal gyarapodott az éremgyűjtemény. (Helyszíni tudósításunk Milánóból, illetve a sevillei atlétikai vb-ről a 13. oldalon)

MTI-FOTÓ

9 770133 185011 99201

KÜLPOLITIKAI SZEMLE

OROSZORSZÁGOT DICSÉRI és bizakodik a koszovói rendezésben Richard Holbrooke amerikai ENSZ-nagykövet, aki nincs egyedül a véleményével. Hasonlóan fogalmazott a francia külügyminiszter is a Le Figarónak adott nyilatkozatában. Ő azonban első helyen emelte ki, hogy a kölcsönös bizalom, azaz a térségben élő szerbek és albánok biztonságának megteremtése nélkül nincs megoldás. Mint ahogy az is feltétel, hogy Belgrádban demokratikus kormány kerüljön hatalomra. Védrine elengedhetetlennek tartja az autonóm és multietnikai alapon szerveződő Koszovó megteremtését, mert a nyugtalan tartomány elszakadása destabilizálná az egész régiót.

MÍG KOSZOVÓBAN NEM, KELET-TIMORON elképzelhető a függetlenség. Erről szól a hétfői referendum, amely azonban ténylegesen nem dönthet el semmit. Az ott élők ugyan megjelölhetik, el akarnak-e szakadni, az indonézbarát, főleg módosabb elit azonban kemény befolyást gyakorol, s a háttérben ugrásra készen áll a hadsereg is. Kelet-Timor kicsiny volta miatt kevés figyelmet kapott mindeddig. Az Indonéziát megrázó válság azonban előtérbe tolta e szeparatista követelést is, s Jakarta a hatalmi marakodás közepette a könnyebb megoldást választotta, a kelet-timoriakra bízna, mi lesz a sorsuk a jövőben.

A **NEMZETKÖZI ELISMERÉS** mellett más oldalról kell magyarázkodnia Moszkvának, s a Kreml vagyonkezelője a legjobb eszköznek a viszontvadászkodást gondolja. Egyelőre azonban mindenki tagad, miközben a részletekből máris felsejlik egy világmeretű pénzügyi összefonódás „vázlata”. Az ügyészségi vizsgálat „koronatanúja”, Felipe Tuover például azt állítja, hogy a nyomozás be fogja bizonyítani a svájci bankszámlák és az IMF-milliárdok elikkasztása közötti összefüggéseket. S az orosz üzletember azt is igazolva látja, hogy a Kreml által harácsolts közvagyonot különböző vállalkozások voltak hivatottak tisztára mosni. (Zs. E.)

Prágai pótválasztás pengeváltásokkal

Havel nem akar báb lenni

PRÁGA – A cseh parlament 81 tagú felsőházának Prága központjában megüresedett szenatori székeért folyó megmérettetésben a hét végi pótválasztásokon *elsőprő győzelmet* aratott a politikai pártoktól független Václav Fischer vállalkozó. A választók 71 százaléka mindjárt az első fordulóban rá adta szavazatát.

A pótválasztás rendkívüliségét az adja meg, hogy a független jelölt győzelmével az úgynevezett ellenzéki egyezmény nyel egymáshoz kötődő polgári demokrata és a szociáldemokrata párt a szenátusban *elvesztette az alkotmánymódosításhoz*

szükséges háromötödös többségét. A két legerősebb párt egyetemben közt a köztársasági elnök jogköreinek korlátozását, illetve a választási rendszer megváltoztatását tűzte ki célul.

Fischer a sikert „a tisztességnek a durvaság fölötti győzelmeként” értékelte. Jan Ruml, a kisebb ellenzéki jobboldali pártokat tömörítő négyes koalíció vezetője, jóllehet jelöltjük a harmadik helyen végzett, a választás eredményét a Klaus-Zeman paktum egyértelmű elutasításának tekinti.

A pótválasztások előtt Václav Havel köztársasági elnök élesen bírálta a PDP kampányát

Felmérés Erdélyről

A többség autonómiát akar?

Az Erdélyben élők több mint fele tartja szükségesnek a helyi autonómiát, derült ki a Metro Media Transilvania nevű közvélemény-kutató intézet felméréséből, amelyet az MTI ismertetett. A megkérdezettek legnagyobb része emellett úgy vélte, hogy a románok és a magyarok harmonikusan élhetnének együtt, ha a politikusok nem ugrasztanák őket egymásnak. A most közzétett eredmények részlegesnek tekinthetők, mivel a városban élő, újságot olvasó emberek véleményét mutatják, hangsúlyozta az intézet.

A megkérdezettek 53 százaléka szerint szükség lenne a helyi autonómiára. Gazdasági téren 57 százalékuk, 55 százalékuk a közgazdaság és kultúra, 50 százalékuk pedig az oktatás terén tartana szükségesnek nagyobb autonómiát. Erdély legkomolyabb problémái közül a válaszadók 27 százaléka az etnikumközi kapcsolatokat, 18 százaléka a gazdasági helyzetet és hat százaléka az autonómia ügyét tette az első helyre.

Folytatódik az erőszak és a megfélemlítés

Kelet-Timor ma szavaz a függetlenségről

HÍRÖSSZEFOGLALÓ – Nem szűnik a népszavazás előtti erőszak és megfélemlítés Kelet-Timoron, ahol a hét végén a fővárosában ötven életüket veszítették és több tucatnyian megsebesültek, de vidéken is folytatódott a véres összetűzések. Augusztus 30-án Kelet-Timor 450 ezer polgára népszavazással dönt arról, megelégszik-e vele, hogy Indonézia autonóm része maradjon, vagy a függetlenséget választja.

csapjon a keleti részre is, amint Lisszabonban fordult a politikai kocka. Az afrikai gyarmatait elvesztő Portugália kivonult a távoli polinéziai területről is, s a helyét elfoglaló Indonézia 1976-ban 27. tartományként teljes egészében magához csatolta Kelet-Timort, de ezt a nemzetközi közösség a mai napig nem ismerte el.

Ilyen előzmények miatt küzdenek az ott élők a függetlenség

néz katonai körök által szított erőszak „hihetetlen szintre” emelkedett.

A függetlenségpárti csoportok és a Jakarta-barát milíciák vasárnap „tűzszünetet” hirdettek, azaz az ENSZ-égisz alatt korlátozott csapatviasszonásban egyeztek meg. A megállapodás értelmében a két fél harcosai meghatározott szektorokban viselhetik fegyvereiket – írta a DPA. A hadsereget sokan vádolták a milí-

Timor egész történelme tele van harcokkal. A XVII. században az arrafelé gyarmatosító hollandok és portugálok viszálykodtak a biroklásért, míg jóval később, 1904-ben megegyeztek a felosztásról. Nyugat-Timor jutott Hollandiának, a Kelet-Timornak elnevezett rész pedig Portugáliának. Az 1949-es függetlenségi mozgalommal a nyugati területek Indonéziához kerültek, hogy Jakarta rögvest le-

güért. E harc egyik vezető alakja, José Ramos-Horta Nobel-békedíjas püspök vasárnap ismét bátorságra buzdította a sziget lakóit. A megfélemlítés ellenére mindannyiunknak a szavazatgyűjtő urnákhoz kell járulnunk és meg kell hoznunk döntésünket – mondta a Reutersnek Sydneyben. A püspök létfontosságúnak tartja, hogy a függetlenségről döntő népszavazást lebonyolítsák, habár szerinte az indo-

ciák támogatásával. Sudrajat altábornagy védelmet ígért mindennek Kelet-Timoron, de hozzátette: „A biztonsági helyzet nem garantálható száz százalékig”, noha 15 ezer fegyveres lesz védelmi szolgálatban. A történelmi szavazás előtt az Egyesült Államok, Indonézia fő gazdasági támogatója is a jogszerűsége szolgáltatta föl Jakartát. Ezt Bill Clinton a Habibie elnöknek küldött levelében fogalmazta meg.

Egyre szikrázóbb a „család” és Luzskov csatája

A Kreml forró augusztusa

Sokak számára ismét fullasztóan forró a nyár vége Oroszországban. Az idén ugyan pénzügyi összeomlás egyelőre nem fenyeget, a kormányváltás azonban ismét felkavarta a kedélyeket, ráadásul meglehetősen korán indult a december 19-re kiírt dumaválasztások előtt a kampány, vele az ilyenkor szokásos helyezkedés. S akkor még nem beszélünk a dagesztáni harcok sokak szerint mindezekkel igencsak összefüggő kirobanásáról.

A rakétákat a már a jövő nyár eleji elnökválasztásra előretékelő Jelcin, illetve őt irányító környezete indította be, rettegéssel gondolva a visszavonulásra s az ezután egyáltalán nem kizárható számonkérésre. Így aztán érthetően ennek elkerülése, a lojális utód hatalomra segítése az orosz sajtóban egyszerűen csak „családnak” nevezett holdudvar elsőrendű célja. Az elemzők szerint ez motiválta a lehetséges utódokról, a Kreml ellenfeleiről sokat tudó hírszerző múltú Putyin miniszterelnöki kinevezését, s nem hagyható teljesen figyelmen kívül az a forgatókönyv sem, hogy az ő helyzetbe hozásával magyarázható a vahabíták elleni csapásmérés időzítése is.

A szándékok szerint így megerősített, népszerűvé tett Putyin legfőbb feladata azonban a választás abszolút esélyesévé előlépett Haza-Egész Oroszország balközép koalíció meggyengítése, az erős emberek, Jurij Luzskov és a hatalom köreiben a kutakodást megkezdő Jevgenyij Primakov elnöki ambícióinak megtörése. A Kreml és a moszkvai főpolgármester vetélkedése áll moszkvai elemzők szerint a megvesztegetés utaló elnöki számlák olaszországi megszélesítésé mögött is. Az ügynek már jóval korábbról vannak ugyanis nyomai a moszkvai sajtóban is, ahol Jelcin ellenfelei nem minden hátsó szándék nélkül vitték tovább a Szkuratov-ügy szálait. A Kreml érzékeny pontját, a „csa-

lád” korrupcióját vették célba a főváros utcáin nyár közepén megjelent furcsa óriásplakátok is, amelyek „Az élet iskoláját” reklámozzák, első pillantásra különösebb tartalom nélkül a Kis hercegből vett idézetekkel. A cég ismeretlen, a „család” aláírás azonban Jelcin közvetlen környezetére, a „Roma” név Roman Abramovicsra, a Szibnyeffy vezetőjére, az elnök családjának pénztárnokára utal, mint ahogy az is, hogy Abramovics fiatalkori képe szerepel is a tablón. A „baoBAB” (oroszul majomkenyérfa) szóban pedig sokan Borisz Abramovics Berezovszkij iniciáléját vélik felfedezni. Luzskov kezét látják a legtöbben abban is, hogy a tűzoltóság s a városi hivatalok nevetséges indokkal akadályozzák a Berezovszkij érdekeltségi körébe tartozó Kommerszant Daily és a Novije Izvesztijja megjelenését. Persze közben a Kreml sem marad tétlen, az adóhatóság kezdett el kutakodni a főpolgármester feleségének ügyeiben, s komoly nyomást gyakorol a szövetségi költségvetés negyedét adó gázipari mamut, a Gazprom Luzskov szövetségeseinek tartott vezetőjére, Rem Vjahirevre.

A pártok gőzerővel készülnek decemberre. A hét végén tartotta egyesülő kongresszusát a Haza-Egész Oroszország tömörülés. Belső viták után mintha a fiatal reformerek rájőnnének az egyesülés fontosságára. Ennek jele, hogy feltucatnyi tömörülés, köztük a Kirijenko, Gajdar és Nyemcov nevével fémjelzettek szombaton megalakították a Jobboldali Erők Szövetségét. A Csernomirgin vezette Otthonunk, Oroszország kormánypárt is igyekszik szövetségeseiket találni, míg Sztjepasin volt kormányfő a liberális Jabloko párttal kötött egyezséget a dumaválasztásokra. A kommunisták közben továbbra sem hajlandók leporolni ósdi politikájukat, így átitűt sikerre a jelek szerint aligha számíthatnak.

Stier Gábor

Törökországi földrengés

Bővült a kormány hatásköre

Törökországban 11 nappal az évszázad legnagyobb természeti katasztrófája után teljes erővel folyik a romeltakarítás a földrengés sújtotta területeken. A török parlament péntek este kibővített hatáskörrel ruházta fel a kormányt a földrengés hatalmas pusztításaira való tekintettel. A mentőalakulatok nehéz munkagépekkel számolják fel a romtergent. Mivel már nincs remény arra, hogy a romok alatt túlélőket találjanak, a mentők arra összpontosítják erőfeszítéseiket, hogy a hajléktalanokat sátrakkal és élelmiszerekkel lássák el, írja az MTI.

Az ENSZ gyermeksegélyező szolgálata, az UNICEF közleménye szerint a földrengés-katasztrófa következtében Törökországban 600 ezer ember vált hajléktalanná, köztüktől több mint 200 ezer gyermek. Az ankarai katasztrófa-központ bejelentése szerint összesen 13 472 ember halt meg, 27 164-en megsérültek, 621 személyt élve kimentettek a romok alól.

Törökország ezenközben elfogadta azt a segítséget, amelyet Örményország kínált fel emberbaráti célzattal a földrengés túlélőinek megsegítése végett. Törökök és örmények viszonyában azonban változatlanul súlyos teherként, hogy Ankarában hivatalosan nem ismerték el az első világháború alatt a militarista oszmán kormányzat utasítására a birodalom örmény lakosságával szemben elkövetett népirtás tényét. A török-görög közeledés jeleként ugyanakkor csütörtökön görög kedeményezésre Szalonikiben jótékony célú barátságos fuballmérkőzést játszik a PAOK Szaloniki és a Galatasaray.

Borogyin szerint Al Gore lejárata volt a cél

Moszkva taktikája a hallgatás

HÍRÖSSZEFOGLALÓ – Válságtanácskozáásra ültek össze a Kremlben – értesült a Kommerszant Daily –, ugyanis már a Nemzetközi Valutaalapot is érdekelni kezdte, mi lett kölcsönei sorsa, s Moszkva Washingtonra sem nagyon számíthat, mert a választásokra készülő demokraták is a támadások ösztözübe kerülhetnek az Oroszországnak nyújtott támogatás miatt. A Kremlben ezért úgy döntöttek, hogy a botrány valószínűleg hamarabb csitul el akkor, ha nem kerül sor hangos politikai cáfolatokra, hanem a megtámadottak külön-külön igyekeznek védekezni a „vádaszkodások” ellen. A lap felhívta ugyanakkor a figyelmet arra, hogy bizonyos személycserék azonban már megkezdődtek, például az orosz főügyesség portá-

ján, hogy az információk további kiszivárogtatását megakadályozzák. A Kreml fontolgatja a válságleleplezésekkel is a hazai ellenzéki politikusokkal szemben.

A svájci főállamügyész *ko-holmányának* nevezte a korrupciós vádakat Pavel Borogyin, a Kreml vagyonkezelője, akit az olasz sajtó a Jelcin család titkos kincstárnokaként emleget. A svájci-orosz korrupcióellenes vizsgálatban érintett legmagasabb rangú moszkvai tisztviselő azzal vádolta Carla del Ponte főállamügyészt, hogy „a világ hatalmasainak üldözésével tesz szert hírnévre. A Corriere della Serának kifejtette, az ügy az amerikai választási kampánnyal függ össze, és valódi célja Al Gore alelnöknek a versenyből való kiiktatása.

Szemjon Mogiljevics tagad

A Bank of New York 15 milliárd dolláros orosz pénzműködési botrányával összefüggésbe hozott Szemjon Mogiljevics közben cáfolta, hogy köze lenne e tranzakcióhoz. A Moszkovszkij Komszomolcnek nyilatkozva a vádak mögött szerinte az áll, hogy az FBI több pénzt csikar-

jon ki a költségvetéstől. A maffiakapcsolatokkal gyanúsított Mogiljevics tagadta, hogy a Kreml vezetői közül bárkit is személyesen ismerne, a pénzműködés pedig – szavai szerint – csak annyi a köze, hogy egyszer kimosott egy nadragzsebben maradt öt dollárt is.

A Fővárosi Kéményseprőipari Kft.

Középfokú – építész, épületgépész – végzettségű, szakmájához jól értő, jó megjelenésű, megbízható, határozott fellépésű 20–30 év közötti munkatársakat keres szolgáltatási területre.

Fizetés megegyezés szerint.

Jelentkezés: 7.00–15.00-ig a 474-7017-es telefonon egyeztetett időpontban.

EL-ZOR UTÁZÁSI IRODA	
Repülőjegyek kedvezményes áron, a belvárosban már két helyen!	
LARNACA	36 000 Ft
LONDON	42 000 Ft
SANGHAI	120 000 Ft
NEW YORK	80 000 Ft
TORONTO	80 000 Ft
DENPASAR BALI	152 000 Ft
LOS ANGELES	109 000 Ft
MIAMI	86 000 Ft
DUBLIN	38 000 Ft
SAN FRANCISCO	109 000 Ft

Az árak a repítéri illetéket nem tartalmazzák.

EL-ZOR • Bp. VI., Andrássy út 38.

Tel.: 269-3316, 311-0409

• Bp. V., Petőfi S. u. 3.

Tel.: 267-7013, 267-7014

Új... kényelmes... megbízható	
SZÁLLODAI FOGLALÁS	
20 európai ország 967 szállodájába	
• KOMPUTERES BOOKOLÁS •	
• AZONNALI VISSZAIGAZOLÁS •	
• FORINTFIZETÉS •	
• ACCOR GARANCIA •	
Érdeklődés és foglalás: Pannonia Tourist Service és partnerirodák Tel.: 338-4225, 266-8281	

Der Kurier	
nemzetközi futárszolgálat	
Telefon: 215-3736	
Redda Kurier Kft.	

Közös értékek, közös érdekek

A lengyel menekültekre emlékeztek Balatonbogláron

„Ami hatvan éve történt, annak elsődleges üzenete az összetartozás. A bogláriak nemcsak a lengyel menekülteknek segítettek 1939 kora őszén, hanem a magyaroknak is, hogy visszanyerjék becsületünket, méltóságunkat. Tanulnunk kell abból, amit Boglár tett, a kockázatvállalásból és természetesen abból is, amit a »boglarczykok« tettek itt a háború éveiben” – mondta Martonyi János szombaton a tóparti kisváros egykori lengyel líceumában tartott ünnepi megemlékezésen. „Közös az értékeink, s ennél fogva az érdekeink is. Összetartozóak vagyunk, ami nem csak érzelmi kérdés. Összefogás, egymás segítése nélkül Közép-Európában egyikünk sem lehet sikeres” – figyelmeztetett. A külügyminiszter a „lengyel-magyar barátság fővárosának” nevezte a második világháború lengyel menekültjeit befogadó balatoni települést.

Csaknem kétszáz lengyel vendége volt a hét végén Boglárnak. Budapesti hivatalos tárgyalásairól honfitársai egykori „menhelyére” érkezett Bronisław Geremek külügyminiszter is, aki a lengyelmentő és barátságépítő bogláriak közül két papnak és egy egyesületi vezetőnek magas állami kitüntetést nyújtott át. Maciej Kozminski

történész Pro Urbe kitüntetéssel vette át Boglár polgármesterétől. Geremek hangsúlyozta: a sorsüldözött honfitársainak segítő kezét nyújtó bogláriakon túl a németekkel szövetséges magyar kormány is igen nagy politikai kockázatot vállalt a menekülttábor megnyitásával és az ott élők történetéről, éveken át tartó gondoskodással.

A kegyeletes eseményekből álló boglári rendezvénysorozat vasárnap délelőtt magyar és lengyel főpapok celebrálásával folyó ünnepi szentmisével folytatódott, délután pedig labdarúgó-mérkőzést játszott a szjez és a magyar parlament alkalmi változatja.

*

Lengyelország és Magyarország hosszabb távú érdekei a mezőgazdasági termékek kereskedelmében is egybeesnek. Most a gazdasági és a földművelésügyi miniszter kollégáinkra vár, hogy ők is hasonló egyetértésre jussanak a vámkorlátozások feloldása tekintetében – nyilatkozta lapunknak Geremek, reményét fejezve ki, hogy a jövőben a gazdálkodók részéről nem kerül sor barátságtalan gesztusokra, bár hangsúlyozta, az emlékeztetés búzakiszorítás nem a magyarok ellen irányuló lépés volt.

(gulyás)

A jugoszláv sajtó az Ideiglenes Magyar Nemzeti Tanácsról

Belgrád gerjeszti a szerb félelmeket

ÚJVIDÉK – Budapesten röplapokon egy térképet osztogattak, amely térkép szerint a Magyarország és Jugoszlávia közötti határ a vajdasági Zombor-Szenttamás–Kula–Becse–Kikinda vonalon húzódik, írja vasárnapi számában a legnagyobb példányszámú szerbiai újság, a belgrádi Blic. S tüstént fel is teszi a drámai kérdést: vajon a vajdasági Ideiglenes Magyar Nemzeti Tanács megalakítása véletlenül esett egybe a magyarországi jobboldaliaknak Bácska és Bánát egy részének elszakítására irányuló követelésével?

A független napilap egész oldalas összeállítását annak a jövődőlésnek az ismertetésével kezdi, hogy Szerbia a valamikori belgrádi pasalik méreteire zsugorodik, s megállapítja, hogy – igaz, még nem készült erről semmiféle közvélemény-kutatás – a szerbek között nem kevesen vannak, akik félnek Tarabics jós fenti jövődőlésének beteljesülésétől. Hogy ne érje szakmailag szó a ház elejét, a Blic keresetben közli Józsa Lászlónak, a tanács alelnökének nyilatkozatát is, hogy nincs ok a félelemre: a magyarok nem követelnek elszakadást. S csak véletlenül esett egybe – s az egybeesés kizárólag időbeli – a magyar nemzeti tanács létrehozása és a

budapesti tüntetés. Józsa ezúttal is elhatárolta magát Csurka állásfoglalásától, amelyet károsnak ítélt meg.

Arra is emlékeztetett azonban, hogy egy hónappal korábban a koszovói szerbek is létrehozták a saját nemzeti tanácsukat. Az elképzelés ugyanaz, csak a nemzet más, tette hozzá. A magyar nemzeti tanács javaslatot tesz a szerb kormánynak az autonómiamegállapodásra, ismertetve. Arra a kérdésre, hogy mit tesznek, ha Belgrád ezt elutasítja, Józsa kijelentette, a magyarok számára világos, hogy nem valósulhat meg minden egyik napról a másikra.

A lap megszólaltatta Dragan Veszelinovit, a Vajdasági Koalíció elnökét is, aki keményen ellenezte a magyar területi autonómiát. Senkinek sincs joga a Vajdaságot felszabdalni a nemzeti mezsgyéek mentén, nem szabad a Vajdaságot Boszniává változtatni. Lehetségesnek tartotta azonban ezt a forgatókönyvet is. Ha Szerbiában a káosz lesz úrra, a hatalmak hozzáfoghatnak az első világháború – mint fogalmazott – eredményeinek megsemmisítéséhez. Csurka István nyilatkozatát értékelve Veszelinov bevallotta, hogy őt minden elszakadási követelés nyugtalansággal tölti el, külön-

sen akkor, ha az a határon túlról érkezik. Szerinte növekszik a félelem a szerbekben, hogy a magyarok – bármennyire is hangoztatják, hogy ellenzik a határmódosítást – csak a kedvező alkalomra várnak, hogy elrabolják a Vajdaság egy részét és Magyarországhoz csatolják. Kiemelte, hogy a Vajdaságban nem lehetséges a koszovói forgatókönyv, mert itt a szerbek a lakosság 65 százalékát képezik, igaz, Észak-Bácskában és Észak-Bánátban a magyarok vannak többségben. Ezzel arra is utalt, hogy a Belgrádban gyarmatként tartott Vajdaság autonómiájától nem kell félni, mert az elszakadást a szerbek nem engednék meg. Szerinte a magyaroknak nem lenne szabad kevesebb joggal rendelkezniük, mint amennyit a szerbek élveztek a XIX. században.

Semmi ok a félelemre. Nenad Csanak vélekedik így. A Vajdasági Szociáldemokrata Liga elnöke szerint a magyarok nem menekültek el, vállalták valamennyi vajdasági sorsát, a nemzeti tanács megalakítása pedig nem ad okot az aggodalomra, a tanácsok soha senkinek sem ártottak. A magyarok célja nem a szeparatizmus, hanem a hatalomváltás és a társadalom demokratizálása.

Sebestyén Imre

A vajdasági magyarság elágazó útjai

Kasza József: Megosztottságról legfeljebb Budapesten beszélnek

A közelmúltban Szabadkán megalakult az Ideiglenes Magyar Nemzeti Tanács, amelynek elnökévé Kasza Józsefet, a város polgármesterét, a Vajdasági Magyar Szövetség vezetőjét választották. A testület megalakulására azonban a hat vajdasági magyar pártból csak három küldte el képviselőit. Kasza József mindazonáltal úgy véli, szó sincs a közösség kettészakadásáról.

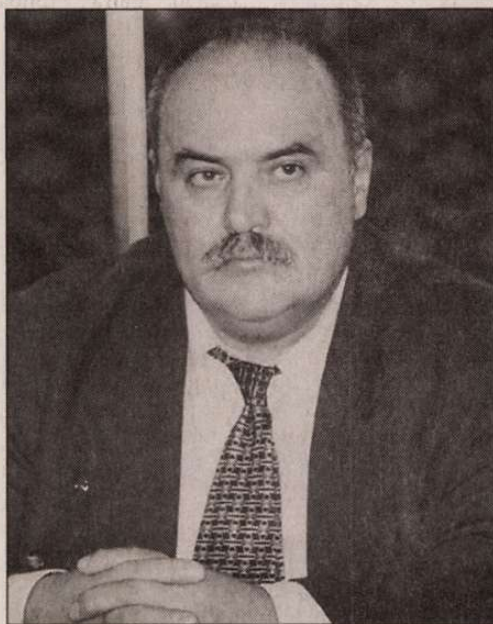
– Az Ideiglenes Magyar Nemzeti Tanács megalakuló ülésén a hat vajdasági magyar szervezetből csak három volt jelen, ezzel is erősítve azt, hogy a közösség lényegében kettészakadt...

– A vajdasági magyarság nem itt szakadt ketté. Sőt, nincs is szó kettészakadásról. Túlzottan egyszerűsített matematika azt nézni, hogy hat pártból három így vélekedik és három nem. Azt kell felmérni, mekkora súlyuk van ezeknek az erőeknek. Márpedig a VMSZ szövetségi, köztársasági, tartományi és önkormányzati képviselőkkel rendelkezik, a tanácsban jelen lévő VMDK-nak pedig ugyancsak vannak helyi választott küldöttei. Arról mi nem tehetünk, hogy az Ágoston András vezette VMDP nem kapott szavazatokat, a másik két párt pedig sehoh sem jegyezteti magát. A vajdasági magyarság kilencven százaléka azokra a pártokra szavazott, amelyek létrehozták a tanácsot. Hogy a többiek ebben kevés helyet szerepelhetnek? Hát ilyen volt a munkájuk. Ha pedig még ezeket a helyeket – amelyeket fenntartottunk számukra – sem foglalják el, hát vessenek magukra.

– A VMDP-ben azt kifogásolták többször is, hogy nem készült el a vajdasági magyarok névjegyzéke, amelynek alapján meg lehetne szervezni a közösségen belüli választásokat. Sőt, állítják, hogy a VMSZ azt terjeszti, deportálásra is fel kell készülnie annak, aki egy ilyen listára felkerül.

– Mi ilyen rémhíreket természetesen nem terjesztünk. Csak azt mondjuk, hogy jelenleg nem adottak a feltételek a névjegyzék elkészítéséhez. Az emberekben

félelmek élnek, java részük nem vállalná, hogy feliratkozzék egy ilyen listára. Márpedig ha az itt élő 180–200 ezer választópolgár

Kasza József szerint a másik két párt sehoh sem jegyezteti magát

többsége ebből kimarad, úgy a hatalom erre hivatkozva lesöpörheti az autonómiatervünket. Ezt a kockázatot nem vállalhatjuk, így azt mondtuk, hogy amikor Szerbia demokratizálódik, s már nem lesznek aggodalmak, igenis kell névjegyzék, és akkor választások útján kell kijelölni a nemzeti tanácsot. Addig azonban egy ideiglenes testületnek működnie kell. Erre viszont nem lehet a mondani, hogy holmi szedett-vedett társaság volna, hiszen olyan emberekről van szó, akik már bizalmat kaptak különböző szavazásokon.

– Kívülről nézve ez az egész roppant zavarosnak tűnik. Önöknek van egy autonómiakonceptiójuk, amit Magyarország is támogat. Ágoston Andráséknak úgyszintén van egy elképzelésük, s ők is autonómiát képzelnek el. Közben a nyár elején Budape-

sten, a Külügyminisztériumban volt egy találkozó, amely után közleményben jelentették be: a VMSZ és a VMDP egyetértésre jutott az autonómiatervettről. A magyar vezetők állítják, olyan elképzelést támogatnak, amely mögött egységesen sorakozik fel a közösség. Most akkor mi az igazság?

– Itt tulajdonképpen egy autonómiakonceptióról van szó, amelyet a magyar kormány szakértői támogatásával a VMSZ dolgozott ki, s ezt egyeztetette a VMDP-vel. Ők sorozatosan részt vettek ezeken a tárgyalásokon, csak Ágoston András nem vállalta annak felelősségét, hogy a legvitatottabb pontnál – éppen az ideiglenes nemzeti tanács kialakításánál – egyeztessük a véleményeket és konszenzust alakítsunk ki. Akkor megfutamodott, s inkább elment Belgrádba egy jelentéktelen sajtótájékoztatóra. Azóta pedig mást mond, mint ami az egyeztetés során történt. Erről mi nem tehetünk. S a vajdasági magyarság sem tehet arról, hogy egyesek ilyen kettős játékot játszanak. De látszott ez már a dokumentum kidolgozásakor is. Ő

ugyanis mindig a perszonális autonómiát helyezte előtérbe, a többről pedig egyáltalán nem is akart nyilatkozni. Más nótát fúj, mint mi és a magyar kormány közösen.

– Lát esélyt arra, hogy valamikor közös nevezőre jussanak?

– Nem tudom, miért volna erre szükség. A karaván halad, a kutya ugat. Aki akarja, az teszi a dolgát, a többi pedig hadd viselkedjék úgy, ahogy a vajdasági magyar választók nem igénylik. Fontosnak tartanám azonban itt megjegyezni azt is, hogy csak Magyarországon, a magyar kormány egyes tisztviselői emlegetik az itteni magyarság kétpólusúvá válását. Ilyenről ugyanis itt szó sincs. Mindig erőn felül akarják beemlíni Ágostonékat a politikai életbe. S tulajdonképpen innen ered az, hogy megosztott a vajdasági magyar társadalom.

Ágoston András: Kétpólusú lett a közösség

A Vajdasági Magyar Demokrata Párt nem vett részt az Ideiglenes Magyar Nemzeti Tanács alakuló ülésén. A párt elnöke, Ágoston András szerint a vajdasági magyarság politikai elitje kétpólusúvá vált, s nekik figyelniük kell arra, hogy a VMSZ ne dönthesse egymagában a közösséget érintő életbevágó ügyekben.

– Tulajdonképpen miért nem vettek részt a szabadkai tanácskozáson?

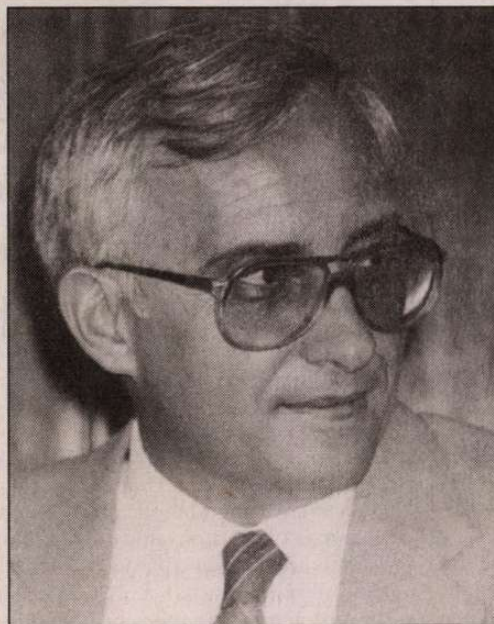
– Abból indulunk ki, hogy a vajdasági magyar politikai elit kétpólusú. Három párt együttműködik a hatalommal, igyekezik szűkebb érdekeknek is érvényt szerezni, mi viszont kezdettől fogva kiállunk az autonómiakonceptiónk, nevezetesen a perszonális autonómia mellett. Így az Ideiglenes Magyar Nemzeti Tanácsot voltaképpen egy hárompárti koalíció elnevezésének tartjuk.

– Ők is azt mondják azonban, hogy autonómiáért küzdenek.

– Elvileg ez így van, tartunk azonban attól, hogy a gyakorlatban ez nem igaz. Úgy látjuk, ebben az időszakban, amikor a társadalom demokratizálódása kellene hogy soron legyen, nincs szükség egy olyan szervre, amely az egész magyarországot nevében hozhat döntéseket. Arról van szó ugyanis, hogy e hármaskoalíció tagjai igencsak zsarolhatóak. Márpedig az ideiglenes tanácsban a VMSZ azon szavazatok alapján osztotta el a helyeket, amelyeket a hatalomtól ajándékként kapott. Így attól tartunk, ha egy átfogó testület volna, s ez az egész közösséget érintő döntéseket hozna, úgy ezek egypárti határozatok lennének, s félő, nem tartalmaznák az autonómiát. Tudjuk, hogy ehhez a koalícióhoz tartozik Várady Tibor is, akinek még jugoszláv igazságügyi miniszter korából van egy elvetett törvénytervezete a kisebbségi jogokról. Ám mi ezt nem tartjuk elégségesnek.

– Önök azt szorgalmazták, hogy a tanács szavazással jöjjön létre, s ehhez szükségesnek tartják a vajdasági magyar választók névjegyzékének összeállítását.

– Igen, ebben is komoly nézetkülönbségek mutatkoznak közöttünk. Szerintünk a pártok vitája helyett inkább a magyarságot kellene megmozgatni. Meg is

Ágoston András szerint a hármaskoalíció igencsak zsarolható

MAGYAR NEMZET – ARCHÍV

kezdtük a magyarok névjegyzékének összeállítását, így voltaképpen létre kívánjuk hozni a perszonális autonómia választói bázisát. Amikor a szerbiai demokrácia olyan fokra jut, hogy nemzetközi támogatással megjelenhet a mi elképzelésünk, már meglesz az alapja is a választott tanács létrejöttének. A magyarok azzal, hogy most feliratkoznak a listára, jelzik, mit akarnak. Ezek után pedig bárkinek, aki ki akarja sajátítani a döntéshozatalt, aki például azt mondja, megelégszünk Várady Tibor kisebbségi törvényével, kijelenthetjük, hogy ez nem legitim. Történelmi pillanatban vagyunk, amikor rábíznunk a kecskére a káposztát, Kaszára az autonómiát nagyon veszélyes lenne.

– A nemzeti névjegyzékkel kapcsolatban félelmek vannak, elterjedtek olyan rémhírek is, mi-

szerint deportálnák azokat, akik erre felkerültek...

– Ezt Hódi Sándor mondta, akinek megvan a magyar állampolgársága. Őt ismerik a Vajdaságban, és a magyarokat nem nagyon kell meggyőzni arról, hogy ez nem komoly veszedelem.

– Olyan ez, mintha a két tábor igencsak elbeszélne egymás mellett.

– Természetes dolog, hogy mi, akik tíz éve autonómiát emlegetünk, tudjuk, miről beszélünk. Perszonális autonómiát akarunk a vajdasági magyarságnak, mert az nem osztja meg a közösséget területi alapon, nem foglalkozik olyan autonómiaformákkal, amelyeket csak a vajdasági vagy a szerbiai szerbség bevonásával lehet megvalósítani. De én itt nem látom az ellentétet, hiszen a magyar kormánytényezők is egyértelmű prioritást adtak a perszonális autonómiának.

– Viszont Budapest a vajdasági magyarság egységét is fontosnak nevezte. Ez nem körvonalazódik.

– Én örülök annak, hogy az említett koalíció is vállalta az autonómiát. Abban látom az egységet, hogy felsorakoztak azok közé, akik ezt célul tűzték ki. Gondoljunk csak vissza: mikor emlegett Várady Tibor autonómiát? Most igen. Kasza Józsefről már nem is beszélve. Tehát itt egységes követelés állt elő, s ezt valóban a magyar kormány, a diplomácia eredményeként tartom.

– A magyar kormány gyakorla kiemeli: a vajdasági pártok mindegyik által elfogadott háromlépcsős tervet támogat.

– A vajdasági magyarság autonómiát akar. Most a politikai elit egésze is kinyilvánította, hogy ugyanez a célja. S nagyon jó, hogy a magyar kormány ezeket a törekvéseket felvállalja. E pillanatban van lehetőségünk ennek az autonómiának az elérésére, ezért kell vigyáznunk, hogy a hozzá vezető úton senki se lépessen félre.

Az interjúkat készítette: Nagy Iván Zsolt

HÍREK

A MINISZTERELNÖK korrigálja a jövő évi költségvetés tervét, a minisztériumok az általános tartalék terhére további, összesen 13 milliárd forintot kapnak – jelentette be Járai Zsigmond pénzügyminiszter a kormánykabinet pénteki ülése után. Az oktatási tárca 7,4 milliárdot, az egészségügyi kétféleképp, az igazságügyi és a földművelésügyi pedig további egy-egy milliárdot kap. Rajtuk kívül több minisztérium kap néhány százmillió kiegészítést.

HATVAN ÉVE tört ki a második világháború, ebből az alkalmából szeptember 9-én történeti konferenciát rendez a Politikatudományi Intézet, másnap pedig könyvbemutatóval egybekötött tudományos tanácskozás lesz a Hadtörténeti Intézet és Múzeum épületében. A hadtörténeti intézetben rendezik meg október elsején azt a konferenciát is, amely a honvéd hegyivadász csapat történetével foglalkozik. Szintén a második világháború kezdetével kapcsolatos az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat kiállításával egybekötött tudományos tanácskozása szeptember 25-én Székesfehérváron, amelynek témája az 1939 őszen lezajlott lengyel-német, illetve lengyel-orosz háború és a lengyel menekültek sorsa lesz.

TUDÓRÁKKONGRESSZUS kezdődik szerdán Budapesten a Hélium Szállóban nagy nemzetközi szervezetek támogatásával, amelyre Koreától Amerikáig a világ minden részéről érkeznek szakemberek. Míg a század elején a tüdőrák ismeretlen volt, mára ez a leggyakrabban előforduló daganatos betegség, amely hazánkban évente hétezer áldozatot szed. Az orvosok minden erőfeszítése ellenére a tüdőrákos betegek kilencven százaléka öt éven belül meghal.

Javítják

a szociális dolgozók bérét

Harrach tervei

A családtámogatási rendszer megújítása megtörtént, alanyi jogúvá vált a családi pótlék, a gyermeknevelési segély és a gyermeknevelési támogatás – mondta a szociális és családügyi miniszter a tárca elmúlt évét értékelve az MTI-nek. *Harrach* Péter kiemelte: a tárca az idén a családtámogatási rendszerre 40 százalékkal költött többet, mint tavaly. Új intézménytípusokkal bővült a szociális ellátórendszer, csaknem 1600 új álláshely létesült. A hátrányos helyzetű települések felzárkóztatására fejlesztették a falugondnoki szolgálatokat. A miniszter közölte: a 2000. év egyik legfontosabb feladata az lesz, hogy feltárják a szociális és foglalkoztatási rendszerek belső tartalmait. Kiemelten kezeli a szociális területen dolgozók bérének javítását. A munkaerő-piaci helyzetről megjegyezte: tárcája az aktív foglalkoztatási programokat részesíti előnyben, idén mintegy 300 ezren vettek részt benne.

Bizottsági meghallgatásokkal kezdődik az őszi parlamenti ülésszak

Fókuszban az adótörvények

(Folytatás az 1. oldalról)

A frakciók a parlamenti becsöngetésig nyilatkozhatnak, hol kívánnak változtatni a korábbi ülésrenden. A jelenlét-ellenőrzést megkönnyítő csipkártyákat viszont a tervek szerint csak szeptember 27-től használnák, addig is az új technikával barátkoznak a honatárak. Az elektronika persze nem jelenti a szavazógomb azonnali trónfosztását. Az iménti terminus is jelzi: egyelőre a korábbi háromhetes ülésezési renddel számol a parlamenti apparátus. Ehhez azonban elengedhetetlen, hogy az ülészak kezdetén konszenzussal hagyja jóvá a munkarendet a házbizottság, vagy ennek hiányában (és ez a valószínűbb) házelnöki javaslatként a plenáris ülésen adja áldását erre a ház. Az ülések ritkítását egyébként változatlanul opponálja az ellenzék, s nem sorakoznak föl már egy emberként a kiscsapatok sem, akiknek ellenszavazatai könnyen megírhatják az új ülésrendet rendnekulcsát. Azonban a költségvetési törvény tárgyalásakor, várhatóan november elején mindenképpen visszatér a gyakoribb ülésezésre a törvényhozás.

Holnap a mezőgazdasági bizottság ülésén lesz a jövő évi adócsomag „ősbemutatója”, az adók, járulékok és egyéb költségvetési befizetésekre vonatkozó javaslatot első napirendként tár-

gyalják, de ugyanez a téma a foglalkoztatási testület napirendjén is szerepel. A költségvetési és a gazdasági bizottság szerdán tárgyal ugyanerről a témáról. Az egészségügyi bizottság holnap a kórházak adósságállományát veszi számba, megvitatja a szociális ellátásokról szóló ASZ-jelentést is. A nyári ülésszak alatti történések a mentelmi bizottság számára jelentenek új feladatokat. A kulturális bizottság az adócsomagtól leginkább az szja iránt érdeklődik. Holnap területekre kerül a szövetkezeti ingatlanok átruházási moratóriuma, valamint a nemzeti lakáspolitikát sürgető fideszes indítvány.

A héten több minisztert is meghallgatnak a bizottsági ülések során. *Kövér* László, a titkosszolgálatokat felügyelő miniszter a nemzetbiztonsági bizottság zárt ülésén számol be a sajtónak megküldött, *hamisított titkosszolgálati iratok* ügyében folytatott vizsgálatról. *Martonyi* János külügyminiszter az integrációs bizottságot tájékoztatja csütörtökön. *Pokorni* Zoltán oktatási miniszter is csütörtökön tartja parlamenti évnnyitóját, az oktatási és tudományos bizottság előtt számol be a szakminiszter. Szerdán hallgatja meg a szakbizottság *Kádár* Bélát, akit az MNB jegybanktanácsának tagjának jelöltek. A költségvetési bizottság véleményezi az Országgyűlés Hivatalá-

nak költségvetési tervezetét. *Frajna* Imre politikai államtitkár szerdán a társadalombiztosítási alapok helyzetéről ad tájékoztatást az egészségügyi bizottság színe előtt; másutt szóba kerül a termőföldtulajdon megszerzésének átmeneti korlátozása, az önkormányzati testület pedig megvitatja a Történeti Hivatal parlamenti beszámolóját.

Az elmúlt ülészak legaktívabb bizottsága, a környezetvédelmi változatlan vitalitással kezd: az egyetlen bizottság, amely már az első héten kétnapos ülést tervez. Péntekre hagyományosan lanyhul a bizottságok lendülete. Az egyéves politikai elévülési idő letelte után újabb meghallgatásokkal folytatja felhívó munkáját a megfigyelési bizottság.

A Lockheed-ügy kivizsgálását indítványozó SZDSZ-es javaslatról sem feledkeztek meg a honatárak: ennek részletes vitáját is folytatja a ház. A plenáris ülések történéseit továbbra is híven követik a robotkamerák, de a médiatörvény rendelkezése ellenére mindmáig nem egészült ki a közvetítési szabályzattal a házszabály. Igaz, nem ez az egyetlen jogalkotási adósság, alkotmányos mulasztás, amellyel immáron hosszabb ideje küzd eredménytelenül a politikailag továbbra is élesen megosztott magyar törvényhozás. (bodnár)

Az MDF tízmilliárddal növelné a bevételeket

A gazdagokat adóztatnák meg

(Folytatás az 1. oldalról)

Boross Péter volt kormányfő, miniszterelnöki főtanácsadó szerint a négy-ötmillió forintot meghaladó éves bevételre vonatkozó szja-emelés mintegy hetvenezer főt érintene. A kamatadó a tervezett tízszeres mértékben nem időszerű, de háromszázalékos kulccsal történő bevezetése a közeljövőben nem elképzelhetetlen.

Horn Gyula előrehozott választásokat sürgető kijelentésével kapcsolatban *Dávid* Ibolya rámutatott: az alkotmány az előrehozott választások két feltételét ismeri. Az első – ha a parlamenti többség szavazással feloszlatja az Országgyűlést – a kormány jelenlegi támogatottsága mellett elképzelhetetlen.

A második, ha a kisebbség megbírná a kormány működését, ám a koalíció eddigi működése alapján ez a lehetőség sem áll fenn. „Horn Gyulának nem állna jól, ha azt kérné, mondjon le a miniszterelnök, tekintve hogy az előző ciklusban erre ő nem volt hajlandó. Így legfeljebb csak az előrehozott választások szükségességét hangsúlyozhatja” – fogalmazott a pártelnök.

*

A társadalom egyharmada kereszténykonzervatív értékrendű. Ez azonban különböző pártok, egyesületek, szervezetek megtestesítésében igen megosztott. Az MDF-nek jó esélye van arra, hogy integrálja a kereszténykonzervatív értékeket valló politikai erőket, ezt azonban nem szabad elkapkodni, az integrálás stratégiáját ki kell dolgozni – szögezte le *Dávid* Ibolya az MDF Érsekszéki konferencián tartott regionális választmányi ülésén, amelyen Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megye MDF-választmányának, -szervezeteinek tagjai vettek részt – jelenti az MTI.

Nemzetközi gyermekhospice-konferencia

A haldokló kis betegek terápiája

A gyógyíthatatlan betegségben szenvedő, haldokló gyermekek és családjuk „hospice” ellátásáról, lelki és testi terápiájuk módszereiről rendezett nemzetközi konferenciát a református egyház Bethesda Gyermekkórháza. A kórház immár négy éve működött az onkohaematológiai részlegét, ahol rákbeteg gyermekek teljes körű gyógyításával és rehabilitációjával foglalkoznak, s ekkor kezdte el működését az ország egyetlen gyermekhospice részlege is. A gyógyítók közösség feladata biztosítani, hogy a súlyosan beteg kicsinyek életük utolsó időszakát fájdalommentesen, szellemi és lelki erejük birtokában,

megfelelő környezetben élhessék meg. *Békési* Andrea, a részleg vezetője és a konferencia szervezője elmondta: a program résztvevői között vannak gyermekgyógyász-professzorok, nővérek, pszichológusok és teológusok, főként Európából, de érkeztek résztvevők Kanadából és Argentínából is. A konferencia fővédnöke *Lévai* Anikó, a miniszterelnök felesége, aki megnyitójában elmondta: ezek a szakemberek a lehető legfájdalmasabb küldetést választották, hiszen kisgyermek elvesztésének tragédiáját vállalják magukra, s ebben az értelemben a teremtető közvetlen munkatársai. (s. f.)

Történelmi családok eszmecseréje az Akadémián

Nagyobb szerepvállalás

(Folytatás az 1. oldalról)

Az Összefogás egy jobb jövőért címmel tartott tanácskozás célja – mint *Nyáry* János, az egyesület elnöke kifejtette –, hogy felhívják a történelmi családok leszármazottait: vegyék ki részüket a hazánk szociális, gazdasági és politikai fejlődése meggyorsításáért folytatott erőfeszítésekből. *Glatz* Ferenc, az MTA elnöke a családi szerepét elemezte az ország történetében, fejlődésében, s többek között leszögezte: a nemzet történetének legfontosabb szakaszaiban mindig a meghatározó mozgatóerők voltak. Túl kell lépni azon a hibás, aktuálpolitikai történelemszemléleten, amely csupán a politikai hatalom birtokosaként mutatja be az arisztokráciát. Szorgalmazta a történelmi hagyományú családok képviselőinek nagyobb hazai szerepvállalását, megjegyezve: nemcsak a haza védelmében töltötték be döntő szerepet a sorsfordulók idején, hanem mindig örökölt kötelességüknek munkált e rétegekben a nemzetért és a társadalomért.

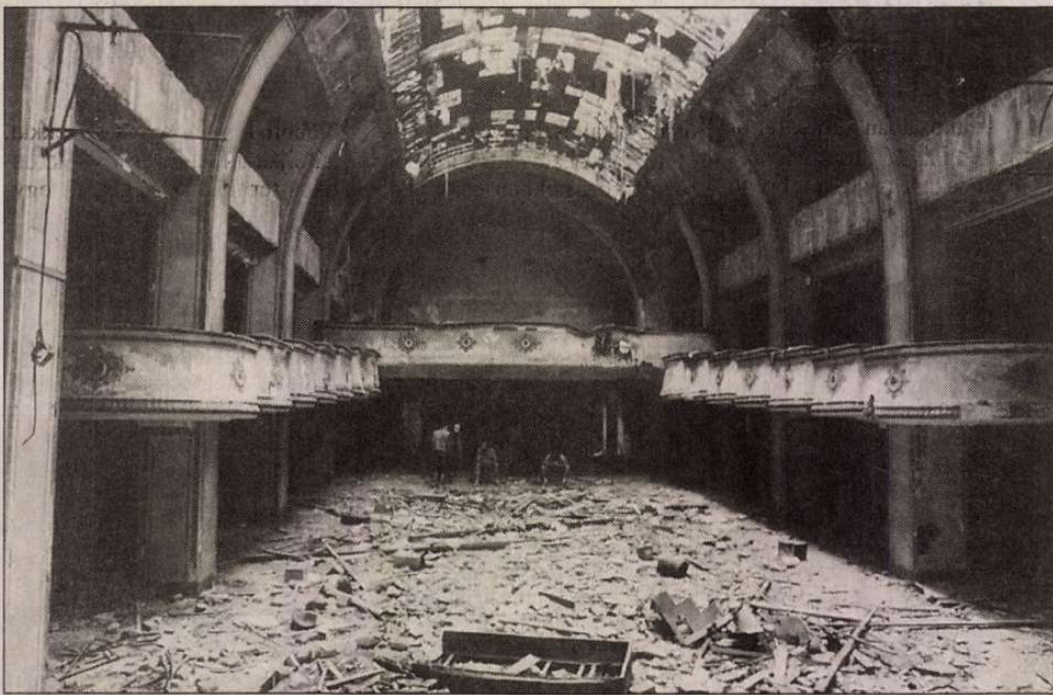
A múlt század első harmadában, a reformkorban a nemesség egy része a haladás élére állt, s e réteg sokat tett az országért az elmúlt több mint fél évszázadban is, amikor egy része emigrációba kényszerítve élt. Sokan jelentős posztokat töltöttek és töltöttek be ma is különféle nemzetközi szervezetekben, olyan tőke ez az ország számára, amelyet ki kell használni. Erre a jelenleginél sokkal jobban kellene támaszkodni, nem szabad veszni hagyni azt a tudást és kapcsolatokat, amelyeket felhalmoztak a történelmi családok – jelentette ki *Glatz*.

Baththyány Ádám hangsúlyozta: ahol csak a piac irányítja a gazdaságot, ott súlyosan károsodik a társadalom és a környezet. Sajnálatosnak nevezte a hazánkban lezajlott privatizáció egyes elemeit, mert ennek következtében ma igazából nem létezik szociális háló, és ez hosszabb távon veszélyeztetheti a társadalmi békét. Hangsúlyozta: a nálunk meglehetősen multinacionális cégek az európai átlagnál kirívóan alacsonyabb szinten tartják a béreket. Ez a gyakorlat szerinte hosszabb távon nem tartható. *Nádasdy* Ferenc arról szólt, hogy a történelmi családok tagjainak erkölcsi kötelessége nemzeti múltunk megőrzésére emlékeink védelmére. A Nádasdy-alapítvány ezért kezdeményezi, s lehetőségeihez képest segít abban, hogy hazakerüljenek az emigráció értékei. Ehhez a témához kapcsolódott előadásában *Jankovich-Bécs* Dénest, amikor a napjainkban aktuális *műtárgy-reprivatizáció*-ról beszélt.

Habsburg Ottó, a Páneurópai Unió elnöke hangzottak: ’56-nak, *Mindszenty* József bíborosnak és a tíz évvel ezelőtti soproni páneurópai pikniknek köszönhetően hazánk mára a világ egyik legnépesebb országa lett. A következő két év döntőnek ígérkezik az európai uniós csatlakozás szempontjából, s a felkészülésben, majd a lehetőségek kihasználásában a történelmi családoknak is szerepet kell vállalniuk nemzetközi kapcsolataikkal, befolyásukkal. Másrészt erkölcsi, lelmi és vallási kiállításukkal közre kell működniük az itthoni nemzeti kibékülésben, egy új keresztény felfogás kialakításában is. (botlik)

Kilenc éve állt üresen – életveszélyessé vált az épület

Lebontják a Continental Szállót

Tavaly leszakadt egy belső födém és egy körfolyosó, fertőzésveszélytől is félték a környék lakói, akik rendszeresen panaszkodtak az épületből áramló bűz miatt

HAVRAN ZOLTÁN FELVÉTELE

Megkezdődött az Erzsébetvárosban az egykori Continental Szállót bontása. A Dohány utcai szálloda és a hozzá tartozó Hungária fürdő kilencedik éve áll üresen. Az ingatlanok állapota annyira leromlott, hogy az Erzsébetvárosi Önkormányzatnak több alkalommal kellett saját költségén elhárítania a közvetlen életveszélyt, holott az épület sohasem volt önkor-

mányzati tulajdonban – nyilatkozta lapunknak *Demeter* Lajosné, a kerületi építészeti iroda vezetője. Tavaly leszakadt egy belső födém szerkezet és egy körfolyosó. Egy alkalommal tűz is volt, s egy hajléktalan meghalt az épületben. A környékeliek sokat panaszkodtak az épületből áramló bűz miatt, fertőzésveszélytől is lehetett tartani. A bontás után –

amelynek határideje december 31. – az alsó szint fala mintegy kerfteként megmarad a telek körül.

A tulajdonos csak olyan épületet állíthat a Continental Szállót helyére, amelynek utcafronti homlokzata ugyanolyan, mint a szállóé volt újkorában. Az önkormányzat szeretné, hogy az új épület is vendéglátóipari funkciót lásson el. (b. gy.)

Nemzeti agrár kerekasztalt sürgetnek

Időt kér az MSZP

Az MSZP képviselői ellenzik, hogy az adókról és a járulékokról szóló törvénycsomag általános vitája megkezdődjön az Országgyűlés szeptember 6-i plenáris ülésén – jelentette ki *Kovács* László frakcióvezető a balatonfüredi ülést követő sajtótájékoztatón. A képviselőcsoport szerint az összesen 23 törvényt érintő csomag alapos vitájára ilyen rövid idő alatt nem lehet felkészülni, és hiányolják a hatástanulmányokat is. A frakció úgy tartja: a kormány működése alatt egy szűk kör példátlan politikai és gazdasági hatalomhoz jutott. Botrányoktól lett hangos a köz-

élet, jellemző lett a gyűlölködő stílus. Veszélybe került a pénzügyi egyensúly. A Fidesz támogatottsága visszaesett, az MSZP támogatottsága 15 százalékkal nőtt. A szocialisták különös figyelmet szentelnének a mezőgazdaságnak, és összehívják a nemzeti agrár kerekasztalt. *Kovács* nem zárta ki annak lehetőségét sem, hogy a szocialisták együtt szavaznak a kiscsapatokkal a mezőgazdaságra és a vidékfejlesztésre fordítható pénzek emeléséről, ugyanakkor kifejtette: ők is számítnak arra, hogy indítványaik támogatást kapnak az adott célokkal egyetértő politikai erő-

tól. A képviselők önmaguktól is fegyelmezettebb munkát, jobb kommunikációt várnak. Balatonfüreden felvetődtek az etikai kérdések is. Leszögezték: alaptalan vádak esetén az eddiginél szolidárisabb lesz a képviselőcsoport, viszont a valós ügyekben az érintetteknek le kell vonniuk a konzekvenciákat. Lapunk kérdésére – *Paszternák* László etikai vizsgálatára kihat-e a képviselőcsoport mostani állásfoglalása – *Kovács* elmondta: az etikai testület már megkezdte a szakszervezeti vezető telegvárásának vizsgálatát, és a bizottság állásfoglalása után dönt a frakció. (m. t.)

A környezetterhelési díjról tárgyalnak

Még az őszi tárgyal a kormány a környezetterhelési díj bevezetéséről – jelentette be *Borbély* János környezetvédelmi helyettes államtitkár a kilenc európai ország környezetvédelmi kutatóinak és oktatóinak részvételével kezdődött kétnapos tanácskozás Debrecenben. Jelentős környezetvédelmi fejlesztésekre van szükség a hulladékgazdálkodás, a vízminőség-védelem és a levegőtisztaság-védelem területén az európai uniós csatlakozás folyamatában, ezt tükrözi, hogy a jövő évi költségvetés tervezetében 13,6 százalékkal növeli a szaktárcának számára biztosított forrásokat. A legtöbbet a szennyvízkezelésre kell fordítani.